

editörden

Değerli marife okurları,

İslam düşüncesinin ve tarihinin en belirleyici kavramlarından biri, belki de en önemlisi olan *Ehl-i sünnet*'i dosya konusu yapan sayımızla merhaba diyor, selam ve saygılarımızı sunuyorum.

İlk bakışta sadece itikâdî bir içerikle karşı karşıya olduğumuz izlenimini uyandırmakla birlikte, Ehl-i sünnet terimi, dînî düşünce ve yaşayışın hemen her boyutuna tesir etmiş çok geniş bir vizyonu deyimlemektedir. Bu kavram, tarihleri boyunca Müslümanların %90'lara varan büyük çoğunluğunun kendilerini ait hissettiği, İslam'ı yorumlama ve yaşama hususunda yön bilgisi aldığı fikhî, felsefî, ahlakî, sûfî, siyasî, iktisadî ve sosyo-kültürel alt açılımlara da sahiptir.

Bu geniş açılım, yeknesak bir Ehl-i sünnet tanımı yapmayı ve bu tanımdan hareketle bir çerçeve çizmeyi zorlaştırmaktadır. Kavramın ilk kullanımlarının hicrî I. yüzyılın sonlarında Muhammed b. Sîrîn ve Hasen el-Basrî gibi kimi tâbiîn âlimlerinde görüldüğü ve daha çok itikâdî sapmalara (bid'at) karşı, Hz.Peygamber (s.a.) ve ashabının usûlî'd-dîn yaklaşımını belirlemek amacına matuf olduğu bilinmektedir. Fakat ilerleyen zaman diliminde bazen tamamen siyasî, bazen fikhî bir muhtevayı ifade için de kullanılır hale gelmiştir. Böyle olduğu içindir ki, Ehlü'l-hadîs, Ehlü'l-cemâ'â, Ehlü'l-hak, es-Sevâdü'l-a'zam gibi isimlendirmeler de Ehl-i sünnet kavramsallaştırması yanında kullanılır olmuştur. Mestler üzerine meshetmenin ve erdem sahibi dindar ya da günahkar herkesin arkasında namaz kılmanın câiz oluşu, Ehl-i kible'nin tekfir edilmeyeceği, kabir azabının hak olduğu, haramın rızık olabileceği, bütün sahabîlerin adalet sıfatını taşıdığı, meşrû siyasî otoriteye isyanın doğru olmadığı gibi değişik alanlara ait önermelerin Ehl-i sünnet'in ana metinlerinde tekrarlanması, bu dînî oluşumun uzandığı noktalar hakkında fikir vermektedir.

Elinizdeki hacimli dosyasıyla marife, kuşatılması gerçekten çok zor olan işbu kavramı, yeni araştırmalarla anlamaya çalışacaktır. Ehl-i sünnet isimlendirmesinin köken ve değerinden çatısını çatan temel unsurlara; ilim ve düşünce tarihindeki rolünden takrîbu'l-mezâhibe kadar birçok açılımı olan araştırma ve değerlendirmeler ilgi ve eleştirilerinize arzedilmiştir.

Aziz dostlarımızı sayfalarımıza buyur ederken, altıncı yılımızın ilk sayısında buluşmak üzere sağlık ve esenlik dileklerimizi sunuyorum...

Ahmet YAMAN